GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese: Joi'a si Duminec'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu sèu 28. franci.

Anulu XLI.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru flacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 44. | Dumineca, 16|4 Iuniu | 1878.

Congressulu.

Brasiovu, in 15 Iuniu 1878.

Tóte privirile sunt atintite astadi la Berlinu, unde s'a intrunitu congressulu de pace. Cu nerabdare astépta tóta lumea europeana votulu marelui areopagu, si cei mai multi 'lu astépta cu ingrijire. Aceia, cari dorescu in adeveru pacea, se temu cá nu cumva neintielegerile dintre poteri se fia atatu de multe si insemnate, incatu se devina impossibilu unu arangiamentu multiamitoriu pacificu; cei ce voiescu resbelulu cu ori-ce pretiu, si sunt multi si de acesti'a, se temu, ca sub pressiunea momentului marile poteri voru inchiaiá o pace siubreda, prin care se va amaná numai inca pe unu siru de ani definitiv'a regulare a multu incurcatei cestiuni orientale.

Si unii si altii, ómenii pacii cá si aceia ai resbelului au prospecte, ca dorintiele loru se voru implini. Situatiunea presenta este asia incatu se potu aduce totu atatea argumente in favorulu resbelului cate se aducu in favorulu pacii. Aceste doue curente poternice 'si tienu dér' cumpen'a. Invingevoru ómenii pacii ori aceia ai resbelului? Eata ce ar dori se scie fiecare din sutele de milióne, cari asteapta incordati veridictulu ce se va respicá in sal'a cea mare a palatului cancelariului germanu. Zadarnice voru fi inse deocamdata asteptarile tuturoru, pentru ca celu d'antaiu conclusu ce l'a luatu congressulu a fostu, cá se se tiena secretu tóte desbaterile sale.

Popórele nu voru poté aflá prin urmare ceea ce se decide asupra sórtei loru, decatu numai tardiu, dupa ce acele decisiuni voru fi aprópe a se traduce in fapta. Atunci, la esecutarea loru, voru fi chiamate popórele, atunci se va face póte din nou appellu la nedesecaver'a loru facultate de a aduce jertfe, pentru a duce in implinire planurile, séu a corrige cu sangele loru erorile diplomatiei, a diplomatiei, care pórta in veci pe buzele sale surisulu blandetii si alu pacii.

Acolo, in vechi'a cetate regala Berlinu sunt acuma adunati toti poternicii dilei. Inainte, candu se intalneau duoi ministrii, diuariele erau pline de combinatiuni de totu feliulu. Este dér' mirare, ca acuma, candu sunt adunati la unu locu luceaferii diplomatiei, curiositatea tuturoru a ajunsu la culme? Tienendu contu de acést'a, noi vomu insirá sub rubric'a de susu regulatu tóte scirile mai remarcabile privitórie la congressu. — Ceea-ce amu dori din partene este numai cá se nu fimu siliti a schimbá acést'a rubrica „Congressulu“ cu cea de asta véra „Resbelulu“, dér' vomu dice: decatu o pace nedrépta, asupritóre de popóre mai bine de o suta de ori: Resbelulu!

Biuroulu telegraficu anuntia din Berlinu 13 Iuniu: „Congressulu s'a deschisu la 2 óre d. a. Dupace Bismarck a salutatu scurtu pe membrii congressului, a luatu cuventulu Andrássy si a propusu a se incredintiá cu presidiulu Bismarck; acést'a a motivat'o dicêndu ca este unu usu vechiu santitu si o recunóscere a intieleptiunei inalte a lui Bismarck. Andrássy a finitu, esprimandu-si dorinti'a, cá imper. Wilhelm se se insenatosieze catu mai curêndu. Bismarck a multiamitu si a ocupatu apoi oficiulu presidiulu; dupa aceea a urmatu constituirea secretariatului. Congressulu a decisu, cá se se observe secretu asupra desbateriloru. Siedinti'a urmatória va fi Luni, deórece trebuie se confereze representantii mai antaiu confidentialu intre sine, spre a usiurá lucrarile congressului. Asemeni conferentie avura locu eri intre Andrásy si Siuvaloff.

Contele Andrásy a sositu in 12 l. c. in Berlinu. Inaintea otelului ambasadei austro-ungare unde va locui s'au asiediatu sentinele de onóre. Acést'a distinctiune se va face la ordinulu principelui mostenitoru tuturoru plenipotentiatiloru congressului. Lordulu Beaconsfield si marchisulu Salisbury au ajunsu in Berlinu Marti in 11 sér'a si cu suit'a loru au ocupatu 47 odai in otelulu „Kaiserhof“. Totu la acestu otelu au trasu si ministrii romani Bratianu si Cogalniceanu, cari sosira la Berlinu cam totu intr'unu timpu cu representantii Angliei. Ministrulu de esterne italianu Corti a sositu in nóptea de Marti spre Mercuri. D. Waddington representantulu Franciei a fostu celu dantaiu in Berlinu; elu a sositu deja Luni séra. Principele Gorciacoff a sositu Mercuri dimineatia, ear' contele Siuvaloff deodata cu ministrii anglesi. — Tramisii Romaniei au facutu Mercuri visita dlui de Bülow si representantiloru mariloru poteri. — In 11 Iuniu d. a. a avutu locu primirea solemnela a representantiloru Franciei de catra principele mostenitoriu.

Siedintiele congressului se voru tiené in noulu palatu alu cancelariului germanu, unde s'au facutu pregatiri pentru scopulu acest'a. Localitatile sunt urmatoriele: Trecundu peste scari ajungi intr'unu vestibulu si de acolo intri mai antaiu intr'o odaia, care este destinata pentru secretarii congressului. De aci intri in grandiós'a sala a congressului. Acést'a este de o marime impuitória si fórte cu gustu mobilata. In mediuloculu acestei sale este asiediata més'a cea verde, care are form'a unei potcóve. La ambele parti ale salei congressului lenga odai'a secretariloru se afla doue odai de conferintia, unde se potu retrage membrii congressului. De alta parte se afla buffetulu, de unde se póte merge intr'o galeria deschisa spre gradina.

Principele Bismarck — scrie „Börsen-Courier“ — se ocupa de tóte amenuntele arangiamentului la congressu, chiaru si de cele mai mici formalitati. Prim'a siedintia avea se se tiena Joi la 12 óre. Dupa programu erá se se presenteze in siedinti'a acést'a numai formalu tractatulu de San-Stefano, dupa care presiedintele avea se iè, cá si la conferenti'a dela 1856, dela fiecare membru sub cuventu de onóre promissiunea, ca va tiené secretu totu ce se va vorbi si se va petrece in adunarea congressului. Desbatorile congressului, scrie numita fóia, se voru portá in limb'a francesa. S'a alesu conformu usului diplomaticu limb'a francesa, cu tóte ca s. e. lordulu Beaconsfield intielege binisioru, dér' vorbesce fórte reu frantiuseste. Pe diu'a deschiderii congressului s'a mai preparatu inca unu prandiu mare de gala in sal'a cea alba a palatului regalu.

„Corr. pol.“ a publicatu unu feliu de memorandu alu Turciei, in care se espunu tóte greutatile, ce au intimpinatu plenipotentiarii sei la inchiaierea paci dela San-Stefano si se aréta preliminariele acestei paci, au fostu inchiaiate in nesce conditiuni anormale si sub o pressiune, care ar' fi desaprobat'o insusi imperatulu Russiei, déca ar' fi cunoscutu modulu de procedere alu principelui Nicolae s. a. Acuma se anuntia dela Vien'a, ca ambassadorele turcu de acolo ar' fi declaratu, ca acestu documentu nu esista in realitate. Pórt'a are representantii sei la congressu, de aceea nu va supune acestuia unu memoriu deosebitu.

Lui „P. Ll.“ i se telegraféza din Berlinu, ca micele state orientale voru asterne congressului memoriele loru, cari voru contiené in resumatu urmatóriele postulate: Romani'a nu voiesce se cedeze nici intr'unu chipu Basarabi'a; Muntenegrulu considera posessiunea portului Antivari de-o conditiune sine qua non; Serbi'a voiesce se se estinda mai departe spre sudu; Greci'a in fine cere anecsarea Tesaliei, Macedoniei, a Epirului si a Cretei.

„W. Tgbl.“ aduse din Berlinu scirea, ca acolo se crede mai multu cá verisimilu, ca in siedinti'a a dou'a congressulu se va ocupá cu starea lucrariloru in Constantinopolu. Scirile ultime din capital'a turcésca sunt fórte rele. Acolo se astépta in totu momentulu o teribila esplosiune. Intre amploiati, oficeri si poporu domnesce o viua agitatiune, care are de scopu a depune pe Sultanulu, a declará pe fratii sei stupidi, nedemni de tronulu imperatiei si a numi pe Mithad-pasi'a locotenentu Domnescu provisoriu. Comand'a russésca din San-Stefano se fi primitu deja instructiuni pentru casulu unei catastrofe. In Petersburg pare ca dorescu o ocupatiune comuna a Constantinopolei din partea anglesiloru si a russiloru.

Relatiuniloru sensationale de feliulu acest'a nu li se prea póte dá crediementu. De unu interesu multu mai mare pentru noi este ceea ce scrie „Memorial diplomatique“, care de regula este bine informatu. Dupa acest'a cabinetulu din Londr'a s'a angagiatu façia cu guvernulu romanu, cá se sprijinésca cererea Romaniei de a fi representata directu la congressu. „Lordulu Salisbury — dice numitulu diuariu — a primitu, ca va staruí se se faca destulu acestei drepte cereri“; apoi adauge: „Ar' fi de doritu, cá cestiunea acést'a se se resolve chiaru la deschiderea congressului; ca-ci, oricare ar' fi ordinea adoptata pentru lucrarile sale, elu nu va poté discutá nici unu punctu de capetenia, fara se atinga in unu modu óarecare si cestiunea romana, care e totodata o cestiune europeana, asupra careia representantii Romaniei voru poté dá mai bine, cá óre si cine, deslusiri folositórie.“

Pre candu chiaru foi oficióse bismarckiane, cá „Nordd. allg. Ztg.“, nu-'si potu ascunde ingrijirea, ca „cestiunea retrocessiunei Basarabiei póte se dé inca fórte multu de lucru congressului, din causa mai cu séma, ca Romani'a refusa ori-ce transactiune in privinti'a acést'a“, oficiosii nostri austro-ungari se intrecu in a aretá lumei, ca loru nu le e nicidecumu frica, ca acea cestiune ar' poté nasce neintielegeri in sinulu congressului. Cu tóte, ca toti trebuie se recunósca, ca Romani'a si nu Russi'a este in dreptu, — dicu ei — protestarile romaniloru nu voru avé nici unu resultatu practicu; congressulu nu va declará resbelu nici Russiei pentru Basarabi'a, nici Austro-Ungariei pentru Antivari, (care'lu protindu muntenegrinii). Asia vorbescu inspiratii dela „Presse“ din Vien'a, asia canta si corespondintele vienesu „bine informatu“ a lui „P. Lloyd“. Romani'a va fi declarata independenta“, atat'a e totu ce ne promite acestu iscusitu.

Dela Berlinu se mai anuntia: Cu privire la arangiamentulu locuriloru representantiloru la mésa verde s'a decisu, cá se fia ocupate dupa alfabetu. Astfeliu va capetá celu d'antaiu locu la drépt'a presiedintelui (Bismarck) Austri'a. Ordinea in congressu va fi dér' acésta: Allemagne (Germani'a), Autriche-Hongrie, France, Grande Bretagne (Marea Britani'a), Italie, Russie si Turquie. (Limb'a desbaterei fiindu cea francesa, ordinea alfabetica s'a facutu totu dupa limb'a francesa.) — Principele mostenitoriu a primitu in audientia solemnela pe toti representantii poteriloru. Mercuri in 12 sosise toti, afara de turci. Plenipotentiarii mariloru poteri voru fi primiti pretutindeni cu ceremonialulu, ce s'a fostu observatu la congressulu de Vien'a in 1815. — In 12 a sositu in Berlinu si tramisulu muntenegreanu Bozo Petrovici, presiedinte alu senatului. Elu va predá congressului unu memoriu relativu la caus'a speciala a Muntenegrului. — Representantii poteriloru si-au facutu Mercuri unii altor'a visitè si au visitatu si pe cancelariulu germanu. Se crede, ca congressulu va durá diece dile. Russii, se dice, ar' fi declaratu, ca in 8 dile tóte trebuie se fia perfecte, anglesii inse sunt de parere, ca pentru terminarea lucrariloru congressului voru fi de lipsa celu puçinu patru septemani. In cercuri informate se vorbesce, ca primulu obiectu, cu care se va ocupá congressulu, va fi arangia-

mentulu in privinti'a retragerei trupeloru russe si a nailoru anglese, ce se afla inaintea Constantinopolei. — Se telegraféza lui „P. Ll.“ din Berlinu, ca memorandulu turcescu asupra pressiunei eserciate de catra Russi'a la inchiaierea tractatului esista in adeveru, dér' nu a fostu predatu inca poteriloru. — Principele Gorciacoff e tare slabitu inca. Candu a sositu la gar'a din Berlinu, au trebuitu se'lu redice din vagonu si se'lu duca mai pe susu pana la trasura.

„Nordd. allg. Ztg.“ saluta sosirea membriloru congressului in capital'a germana si dice: „Imperiulu germanu nu este inimiculu nimenuia si bineventéza pe representantii tuturoru poteriloru in capital'a s'a sperandu, ca toti s'au adunatu aci cu deplina incredere si ca dupa ce voru fini opulu pacii se voru desparti de aci inca cu-o incredere si mai mare.“

Estragemu dintr'unu articlulu alu „Romanului“, in care se discuta siansele congressului pentru Romani'a, urmatóriele:

„In adeveru, déca diplomatii anglesi n'ar' fi avutu altu scopu de catu satisfacerea orgoliului nationalu, atunci n'ar' fi luatu atatea mesuri si n'ar' fi facutu atatea pregatiri de resbelu. S'acelasi lucru se póte dice intocmai si despre imperiulu Austro-Ungariei. Ambele aceste poteri, sprijinite si de Franci'a si de Itali'a, au declaratu dela inceputu, ca ceea-ce urmarescu e ocrotirea interesseloru comune, jicnite in modu esclusivu de Russi'a. Pana ce nu voru asicura dér' acele interese, nici Angli'a, nici Austro-Ungari'a nu potu observá catra Russi'a de catu atitudinea de pana acumu. Intre acele interesse sunt, din norocire si cestiunile, care ne privescu pe noi d'a dreptulu: navigatiunea Dunarii; delt'a sén teritoriulu bratieloru, prin care fluviulu se vérsa in Marea-Négr'a; Basarabi'a, care forméza singur'a bariera dintre colosalulu imperiu slavu dela nordu si principatulu slavu, pe care voiesce se'tu formeze in peninsul'a balcanica.

„Pe langa acestea, indata ce poterile voru reduce terenulu de ocupatiune a Bulgariei de catra trupele russe séu voru anula cu totulu ocupatiunea, in acelasi timpu si Romani'a se va afla la adafostu de incalcarile prevediute la art. 8 din tratatulu dela San-Stefano. Ecce de ce credemu noi, ca la congressu nu vomu avé de catu a castiga. Ecce de ce staruimu a nu fi de parerea celoru ce punu la indoiéla statornici'a Angliei si Austriei d'a realisá tóte modificarile posibile in oper'a generalului Ignatieff.

„A nu crede intr'unu resultatu favorabilu pentru Romani'a, pentru dreptatea causei sale, ar' fi se desperamu de morala si de Europ'a. Negresitu, ca principele Gorciacoff 'si va dá ultimele'i silintie, cá se apere pe fetu-frumosulu generalului Ignatieff. Si-le va dá, ca-ci de aci depinde sfirsitulu carierei sale. De va isbuti, cá ciuntirea se nu fia radicala, lunga'i viétia politica si diplomatica va avé unu coronamentu satisfacatoriu. La din contr'a, betranetile'i voru fi amarite.

„Principele Gorciacoff si-a inceputu carier'a prin isband'a, ce a avutu intr'unu maritisiu, ca-ci — pe candu se aflá ambasadoru la Stuttgart — a reusitu, cá imperatulu Nicolae se introduca in famili'a s'a unu principe germanu din cas'a würtembergesa. Acumu principele Gorciacoff are se'si finésca illustr'a si lunga'i cariera totu printr'unu maritisiu: silindu-se a maritá pe Europ'a cu tratatulu dela San-Stefano. Atunci inse nasii si socrii erau simplii moritori; ér' interessele puse in jocu, nesce interesse particularie. Adi, din contr'a, nasii si socrii sunt mai multe natiuni poternice, inarmate, viteze; ér' interessele puse in jocu sunt nesce interesse generale si neperitórie. Invoiél'a e fórte anevoiósa.“

Mobilisarea in Austro-Ungari'a.

Mobilisarea unei parti a armatei austro-ungare, ordonata de catra Maiestatea S'a, s'a pusu deja in lucrare si candu va ajunge numerulu acest'a alu fóiei nóstre in manele cetitoriloru, va fi deja unu faptu complinitu. Dupa ce guvernulu austro-ungaru a cerutu cu atat'a ostentatiune dela camere creditulu de 60 milióne pentru luarea mesuriloru necessarie de aperare la fruntariele monarchiei, mobilisarea acést'a partiala n'a potutu se mai surprinda pe nimeni. Oficiosulu „Fremdenblatt“ dice, ca guvernulu prin mobilisarea unei parti a armatei voiesce se documenteze inaintea Europei firm'a decisiune a Austro-Ungariei de a luá a mana esecutarea concluseloru congressului, incatu aceste privescu interessele speciale ale monarchiei. Numit'a fóia mai adauge, ca Austro-Ungari'a are sperantia de a capetá dela congressu „mandatulu de a-si asigurá interessele, cari nu sunt contrarie interesseloru Europei.“ Ce va se insemne acést'a. Candu a fostu interpelatu contele Andrásy despre aceea, ca are séu nu intentiune a ocupá Bosni'a si Herzegovin'a, a respunsu, ca Austro-Ungari'a nu va face nimicu fora consimtiementulu Europei. Este dér mandatulu de ocupare a aceloru provincii, care speréza ministrulu de esterne alu dobendi dela congressu?

De acést'a se temu mai multu opositiunalii maghiari, cari nu sunt nicidecumu multiamiti cu actiunea inaugurata prin mobilisarea ordonata. Faptu este, dice „Közvélemény“ ca trupele destinate pentru Bosni'a si Herzegovin'a, stau gata, asteptandu numai ordinulu de plecare. In consonantia cu acést'a ne spune „N. W. Tagblatt.“ ca cele doue divisiuni din Dalmati'a si cele doue divisiuni dela fruntari'a croato-serbésca se voru pune pe pecioru de resbelu completu, pre candu cele doue divisiuni din Transilvani'a se voru complectá numai puindu-se „pe pecioru mai mare de pace“ (auf erhohten Friedensfuss). Catu despre artileria dice, ca intrég'a artileria a armatei se va pune pe pecioru de resbelu.

Scopulu mesuriloru luate corespunde, cumu scrie „N. fr. Presse“ declaratiunei ce a dat'o ministrulu Andrásy in delegatiuni asupra destinatiunei creditului de 60 milióne. Se facu pregatiri pentru ori-ce casu, dér' se urmaresce totodata o tienta anumita „spre asigurarea interesseloru monarchiei“. De aci ne potemu esplicá lesne faptulu ca la fruntariele croato-serbe mobilisarea se face in dimensiuni multu mai mari. Scirile foiloru maghiare, ca tóte trupele din Transilvani'a si Ungari'a voru fi indreptate la fruntariile transilvane sunt dér' a se luá numai „cum grano salis.“

Romanii si Russii.

Amenintiari noue. — Lui „Neue freie Presse“ i se scrie. Generalulu Drentelen, comandantulu russiloru in Romani'a, a cerutu inainte cu cateva dile dela Cogalniceanu desluciri despre scopulu concentrarei armatei romane pe line'a Tergoviste-Pitesti-Slatin'a. Ministrulu a respunsu, ca acést'a concentrare s'a facutu in urm'a amenintiariloru russesci, ca armat'a romana va fi desarmata; guvernulu s'a vediutu indemnatu a asigurá armat'a in contra unei asemeni loviri si a adausu, ca guvernulu Romaniei n'are nici o intentiune inimica façia de Russi'a. Drentelen nu a fostu multiamitu cu acestu respunsu si a declaratu, ca concentrarea armatei romane dovedesce, ca ea e destinata a formá in casulu unui resbelu avant-gard'a armatei austro-ungare; comand'a russésca se vede dér' silita a luá contra-mesuri. De atunci trupele russesci in numeru mare au luatu positiune in façi'a Romaniloru si trupe noue se tramitu in tóta grab'a in Romani'a. Cuartirulu generalu alu russiloru se afla in Ploiesci. Germani'a inca totu 'si mai da mari silintie spre a indemná pe Romani'a, cá se renuncie de buna voia la Basarabi'a.“ —

— Dela Bucuresci 11 Iuniu i se telegraféza lui „Polit. Corr.“: Alu 11-lea corpu de armata russescu a pornitu spre Pitesti de alaltaeri, si a ajunsu deja pana la Titu si Golesti. Deórece russii au intratu si in unele localitati ocupate de trupele romane, guvernulu se teme de vreo lovire sangerósa; spre a inlaturá periculului, romanii au primitu eri ordinulu a se retrage spre Pitesti, Curtea de Argesiu si Tergovisce. In urm'a miscariloru trupeloru russe comunicatiunea armatei romane cu Bucurescii e de faptu taiata. Guvernulu va interpellá oficialmente pe Russi'a asupra scopului miscariloru, si in casu, candu nu i s'ar' dá respunsu, séu i s'ar' respunde evasivu, va protestá solemnelu la tóte poterile europene in contra prcederei agressive a Russiei. — Domnulu si Dómn'a voru plecá in cursulu septemanei la Sinai'a, unde voru asteptá resultatulu congressului.

„Neue fr. Presse“ primesce totu dela Bucuresci (12 Iuniu) urmatórea scire: Russii au continuatu miscarea militara in contra positiuniloru romane, avant-gardele ambeloru armate sunt in atingere unele cu altele. Intr'unu satu, unde se aflá cavaleria romana, venira russi si cerura desiertarea satului. Romanii au declaratu atunci, ca se voru opune fortiei. Indata s'a facutu raportu la Bucuresci; principele Carolu a chiamatu la sine pe generalulu Drentelen (comandantulu russu) si ia declarata, ca déca trupele russe nu voru sistá marsiulu loru, densulu (principele) va plecá la armata si va respinge forti'a cu fortia. Drentelen respunse, ca va cere instructiuni dela Petersburgu.

„Neue freie Presse“ anuntia, ca guvernulu romanu a adressatu o nota catra agentii diplomatici ai Romaniei din strainatate, in care dice intre altele: Suntemu decisi a nu cedá nici macaru unu petecu din Basarabi'a, pentru nici o despagubire fia catu de stralucita. Romani'a nu numai ca póte dispune preste o armata de 60,000 ómeni, dér' tóta poporatiunea e gat'a in totu momentulu, a se redicá in massa, cu glótele si a aperá patri'a amenintiata. Not'a asigura in modu solemnelu, ca Romani'a e decisa, a jertfi totu si a pune tóte in miscare, spre asi asigurá independenti'a. In depesi'a adresata agentului diplomaticu din Vien'a se dice, ca acest'a este provocatu, cá, facêndu cunoscutu cuprinsulu notei guvernului austro-ungaru, se 'lu intrebe, ca óre ce atitudine va observá monarchi'a façia cu acést'a situatiune de totu seriosa. Not'a i s'a impartasitu deja contelui Andrásy, dér' pana acuma inca nu se scie, ce respunsu a datu acest'a representantelui Romaniei, Balaceanu. —

Protestulu Romaniei.

(Urmare si fine.)

Si in adeveru, care este positiunea Romaniei, cu privire la periodulu trecutu si presentu? Pe candu principatulu era privitu, cá dependinte de imperiulu otomanu, Russi'a, cá deferintia pentru drepturile sale reale, a incheiatu cu ea o conventiune pentru trecerea trupeloru ei. Nu multu dupa aceea, Romani'a proclama independinti'a ei sub ochii Russiei, care intr'unu modu implicitu d'antaiu recunósce acea independentia, de óre ce, departe de a ridicá cea mai mica obiectiune, ea ei d'a aprobatiunea ei de faptu, prin relatiunile de totu soiulu ce intretiene cu ea, si care in urma, o consfintiesce si intr'unu modu deschisu, prin tractatulu ei cu inalt'a Pórta. Semnatur'a si ratificarea acelui tractatu punu capetu resbelului. pentru care Russi'a stipulase intrarea ei in Romani'a.

Russi'a inse se astépta la noue complicatiuni si de astadata, acele complicatiuni nu se mai ivescu din spre Turci'a. De indata, fara intielegere s'au vreo incunoscintiare prealabila, Russi'a intrebuintiéza tiar'a romana, tiar'a neatarnata, pentru a intocmi noue planuri strategice, pentru a declara de pe ea s'au a primi pe ea unu nou resbelu, in vreme ce legalmente acea tiara nu ar' trebui sa'i mai serve pentru viitorime, decatu pentru a retramete in scurtu timpu, pe la caminele loru, trupele ei cele mai apropiate de fruntariele nóstre.

Déca Romani'a ar' pastrá tacerea asupr'a acestei violatiuni a independentiei si suveranitatiei ei, ea ar' paré, ca consimte la acést'a si ca autoriséza pe ori si ce putere a intrebuintia, in privirea e'i fapte analóge. In adeveru, a parasi, fara a dice unu cuvintu, teritoriulu evolutiuniloru militare ale Russiei, amenintiata s'au amenintiandu, ar' insemná a'lu deschide armateloru ori si carei alte puteri, care ar' poté crede teritoriulu romanu favorabilu cá campu de bataia.

Russi'a nu póte se voiesca a face in Romani'a aceea ce nu i-ar' conveni din partea unui altu statu; ea nu póte se pretinda, cá Romani'a se incuviintieze façia cu ea, aceea ce ea ar' banui ca incuviintiéza façia cu altii. Romani'a trebue se se ferésca de a se compromite inaintea Europei, catra care ea este legata prin indatoriri de gratitudine si de deferintia, precumu si prin interesse importante. Ea mai este si tienuta, cá statu independinte, de o insemnatate secundara inse, de a se abtiene, façia cu conflicte posibile intre poteri mari, de tote ce, intr'unu modu activu s'au passivu, ar' poté se modifice datoriile ei de neutralitate rigorósa. Iesita din acea neutralitate in interessulu causei ei proprie, ea are intentiunea hotaritória, de a se mantiené in ea de astadi inainte, si ar' fia nu romané neutra, déca ea ar' suferi, fara a protestá, asiediarea de armate straine pe teritoriulu romanu, in vederea de operatiuni militare, la cari Romani'a nu are a luá parte. Asia dér' guvernulu romanu se crede in dreptu si are datori'a, de a cere din nou, ca in consideranti'a starei de pace dintre imperiile russu si otomanu, conventiunea din 4 (16) Aprile 1877 se urmeze i-ar' nu se intréca cursulu ce ea trebue se aiba.

Calcarea stipulatiuniloru din acelu instrumentu in sensulu unei stabiliri prelungite a armateloru imperiale in Romani'a, ar' insemná ocupatiunea tierei, cu violatiunea independentiei si suveranitatiei ei.

Atinsa in cele mai scumpe ale ei drepturi Romani'a se vede silita de a formulá, pentru a dona óra, protestatiunea ei pe langa guvernulu imperialu alu Russiei.

Cabinetulu romanu, asupra carui'a cadú cele mai grave responsabilitati, façia cu camerele, ale caroru deschidere are locu chiaru astadi, si cu tier'a, ale carei asteptari sunt pline de ingrijire, se magulesce cu speranti'a, ca cabinetulu imperialu, pretiuindu urgenti'a ce este de a linisti neodihn'a generala, atatu de legitimu produsa prin present'a situatiune, va ordoná luarea de mesuri, cari ar' cedá trecerei armateloru imperiale prin Romani'a unu caracteru

transitoriu, conformu cu conventiunea, si ar' readuce o stare de lucruri cu totulu normala. Primiti, ve rogu dle agentu, asigurarea inaltei mele consideratiuni.

M. Cogalniceanu.

Discursulu lui Victoru Hugo.

Reproducemu dupa „Romanulu" discursulu celebrului si elocintelui poetu V. Hugo, pronuntiatu la serbarea centenariului lui Voltaire:

„Acumu o suta de ani unu omu moriea. Elu moriea nemoritoriu. Se ducea incarcatu de ani, incarcatu de opere, incarcatu de cea mai falnica si cea mai teribila responsabilitate, responsabilitatea consciintiei omenesci prevenite si indreptate. Se ducea blastematu si binecuventatu, blastematu de trecutu, bine-cuventatu de viitoriu, si acestea, sunt domniloru, cele doue forme superbe ale gloriei. La patulu lui de mórte erá de o parte aclamarea contimporaniloru si a posteritatii, de alt'a acelu triumfu de huiduire si de ura, pe care trecutulu neimpacatu 'lu da acelor'a, cari l'au combatutu. Elu erá mai multu de catu unu omu, erá unu seculu. Esercitase o functiune si indeplinise o missiune. Fusese neaperatu alesu pentru oper'a ce facuse, prin suprem'a vointia, care se manifesta atatu de veditu in legile menirei, catu si in legile naturei. Cei optdieci si patru de ani, catu a traitu acestu omu, ocupa intervalulu, care desparte monarchi'a la apogeulu seu de revolutiune la auror'a s'a. Candu elu se nascù, Ludovicu XIV domniea inca; candu morì, Ludovicu XVI domniea deja, astfeliu ca leagenulu seu a potutu vedé ultimele radie ale marelui tronu, si sicriulu seu cele d'antai licuriri ale marelui abisu. (Aplause.)

„Inainte de a merge mai departe, se ne intielegemu domniloru, asupr'a acestui cuventu: abisu; sunt abisuri bune, adeca acelea, in care se pravalesce reulu. (Aplause.) Domniloru, fiindu, ca m'am intreruptu, lasati-me se'mi complectezu ide'a. Nici o vorba imprudenta nu va fi pronunciata aici. Suntemu aici cá se facemu actu de civilisatiune. Suntemu aici pentru a afirmá progressulu, pentru a recunósce filosofiloru binefacerile filosofiei, pentru a aduce seculului alu XVIII-a marturisirea seculului alu XIX-a, pentru a onorá pe vitejii luptatori si pe servitorii credintiosi, pentru a felicitá nobil'a silintia a popóreloru, industri'a, sciinti'a, indrasnéti'a propasire, munc'a, pentru a cimentá concordi'a omenésca, intr'unu cuventu pentru a slavi pacea, acésta sublima vointia universala. Pacea este virtutea civilisatiunii, resbelulu este crim'a ei. (Aplause.) Suntemu aici, in acestu momentu solemnu, pentru a ne inchiná respectuosu inaintea legii morale, si pentru a dice lumii, care asculta ce dice Franci'a, cuvintele urmatórie: Nu este decatu o potere, consciinti'a in servitiulu dreptatii; nu este decatu o gloria, geniulu in servitiulu adeverului. (Miscare.)

„Acestea dise, urmezu.

„Inaintea revolutiunii, domniloru, cladirea sociala erá acést'a: Josu poporulu; de asupr'a poporului, religiunea representata de cleru; alaturi cu religiunea justiti'a representata de magistratura. Si in acestu momentu alu societatii omenesci, ce erá óre poporulu? Erá nesciinti'a. Ce erá religiunea? Erá intoleranti'a. Ce erá justiti'a? Erá nedreptatea. — Mergu óre pré departe in cuvintele mele? Judecati. Me voiu margini numai la doue fapte, dér' otaritórie.

„La Toulouse in diu'a de 13 Octobre 1761, se gasesce intr'o odaia unu tineru spendiuratu; multimea alérga, clerulu fulgera, magistratur'a informa. Este o sinucidere, se vorbesce de unu asasinatu. In ce interessu? In interessulu religiunei. Si cine se acusa? Tatalu. Elu este protestantu si a voitu se oprésca pe fiiulu seu de a se face catolicu. Esista o monstruositate morala si o nepotintia materiala; dér' ce le pésa! acestu tata a omoritu pe fiiulu seu, acestu betranu a spendiuratu pe acestu tineru. Iustiti'a lucréza si éca resultatulu: La 9 Marte 1762, unu omu cu perulu albu. Jeanu Calas, este adusu pe o piétia publica; elu e desbracatu de vestminte, intinsu pe o róta, cu membrele legate fara a fi radimatu de nimicu, cu capulu aternatu. Trei barbati sunt acolo pe esiafodu: unu judecatoriu numitu David, insarcinatu cu ingrijirea supliciului; unu preotu, care tiene in mana unu crucifix si calaulu cu unu drugu de feru in mana. Patientulu, incremenitu si teribilu, nu se uita la preotu si se uita la calau. Acest'a redica drugulu de feru si 'i sfarama unu braçiu. Patientulu racnesce si lesina. Judecatoriulu ei vine in ajutoriu; se dau condamnatului mirosuri de respiratu si acest'a isi revine in simtiri. Atunci urméza o noua lovitura cu drugulu, unu nou urletu, Calas isi perde cunoscinti'a; dér' elu e reinviatu si calaulu reincepe; si de óre-ce fiacare membru primesce doue lovituri, pentru ca trebuie se fia sfaramatu in doue locuri, aceast'a face optu suplicii. Dupa a opt'a lesinare, preotulu ei ofere crucea cá s'o serute. Calas intórce capulu, si calaulu ei da lovirea de gratia, adeca ei sdrobesce peptulu cu capetulu celu grosu alu drugului de feru. Astfeliu espira Jean Calas. Acésta tienù doue óre. Dupa mórtea s'a, se constata, ca fiiulu seu se sinucise. Dór' se comisese unu asasinatu. De cine? De judecatori.

„Altu faptu. Dupa betranulu, tenerulu. Trei ani mai in urma, in 1765, la Abbevile, dupa o nópte viscolósa, se gasesce aruncatu josu la capulu unui podu o vechia cruce de lemnu, care de trei seculi se afla atarnata de unu stalpu. Cine o aruncase, cine comisese acésta nelegiuire? Nu se scie. Póte vr'unu trecutoriu. Póte ventulu. Cine e vinovatulu? Episcopulu dela Amiens scrie o epistola catra credintiosi, facundu apelu la fanatismulu loru. Justiti'a descopere, séu crede ca a descoperitu, ca in nóptea, candu crucea a fostu aruncata josu, doui ómeni, doui oficieri, unulu numitu Labarre, celulaltu d'Etallonde, au trecutu la podulu dela Abbeville, ca erau beti si ca cantau unu cantecu veselu soldatiescu. Justiti'a dela Abbeville nu remane mai pe josu de catu justiti'a dela Toulouse. Nu e mai puçinu drépta. Se dau doue mandate de aducere. D'Etallonde fuge, Labarre este arestatu. Instructiunea judiciaria incepe. Elu négа c'a trecutu pe podu, marturisesce c'a cantatu canteculu. Justiti'a dela Abbeville ilu condamna. Elu face apelu la parlamentulu din Paris. Este adusu la Paris; sentinti'a se gasesce buna si se confirma. Este readusu la Abbeville, inlatiuitu. Scurtezu. Or'a monstruósa a sositu. Cavalerulu Labarre este supusu la tortur'a ordinaria si la cea estraordinaria, cá se'si marturisésca pe complicii sei. Complici pentru ce? pentru c'a trecutu unu podu si ca a cantatu unu cantecu. In timpulu torturei i-se frange unu genunchiu; duhovniculu seu, audiendu cum trosnescu ósele, lesina. A doua di la 5 Iuniu 1766, elu este dusu pe piati'a publica cea mare; acolo arde unu rugu; i-se citesce sentinti'a, apoi i-se taia mana, apoi i-se scóte limb'a din gura cu unu cleste de feru, si in fine, de mila se vede, i-se taia capulu si se arunca pe rugu. Astfeliu muri cavalerulu Labarre. Nu era de catu de nouesprediece ani. (Lunga si adanca miscare.

Atunci, o Voltaire, ai scosu unu tipetu de gróza si acést'a va fi glori'a tea eterna. (Aplause unanime). Atunci incepusi tu infricosiatulu processu alu trecutului, sustienusi in contra tiraniloru si in contra monstriloru caus'a geniului omenescu, si o castigasi. Mare omu, fii in veci binecuventatu! (Aplause).

Domniloru, inspaimentatórele lucruri ce amu amintitu se faceau in mediuloculu unei societati civilisate, Vieti'a era vesela si usióra, ómenii se duceau si se intorceau fara a se uitá de asupra nici de desuptulu loru, indiferinti'a se schimbá in nebagare de séma. Poeti gratiosi, Saint-Aulaire, Boufflers, Gentil-Bernard, facéu versuri frumusiele. Curtea era plina de serbari, Versailles straluciea, Parisulu traiá in nesciintia; si in timpulu acest'a, din o selbatacia religiósa, judecatorii faceau pe unu betranu se espire pe esiafodu si preotii smulgeau limb'a unui copilu pentru unu cantecu. (Miscare si aplause.)

„In façi'a acestei societati frivole si triste, Voltaire, singuru, avendu d'inaintea ochiloru tóte acele poteri impreunate — curtea, nobilimea, financiele; acésta potere fara consciintia de sine, multimea órba; acésta inspaimentatória magistratura, atatu de impoveratória façia cu supusii, atatu de móle façia cu stapanii, sdrobindu si lingusindu; in genunchie pe poporu inaintea regelui; acestu cleru, amestecatura urita de ipocrisia si de fanatismu, — Voltaire, singuru, o repetu, declara resbelu acestei coalitiuni compuse din tóte nedreptatile sociale, acestei lumi enorme si teribile si primì lupt'a. Care 'i era arm'a? Aceea, care este usióra, cá ventulu si poternica cá trasnetulu. Unu condeiu. (Aplause.) Cu acésta arma elu a combatutu; cu acésta arma elu a invinsu. Domniloru, se salutamu acésta memoria.

(Va urmá.)

Diverse.

(Umberto I) regele Italiei, a tramisu Domnitoriului Carolu marele cordonu alu ordinului „Anunciata", celu mai insemnatu ordinu alu Italiei.

(Ucigasii d-nei Orescu spendiurati.) Vineri diminétia s'a esecutatu sentinti'a tribunalului din Brasiovu, care, dupa cumu 'si voru aduce aminte cetitorii nostri, a condamnatu la mórte prin stréngu pe servitórea secuiénca Nagy Rozsi si pe barbatulu ei Fazakas István, pentru-ca au omoritu asta véra pe veduv'a Alesandriu'a Orescu Nicolaide si pe fiic'a s'a de 14 ani Cleopatra din Bucuresci, ducêndu cu sine banii si sculele aflate in locuinti'a nenorociteloru victime. Esecutiunea pedepsei de mórte avù locu in curtea tribunalului penalu de aci. Publiculu spectatoriu erá compusu numai din vreo 60 persóne (barbati), cari au potutu capetá bilete de intrare. . . . La 8 óre se representasera la façi'a locului, unde erau redicate doue furci, consiliariulu tribunalului Szabo, insarcinatu cu esecutiunea, procurorulu Kenyeres, medicii si espertii tribunalului, in fine diece cetatiani brasioveni cá martori. Condamnatii au fostu apoi adusi inainte, fiecare din ei fiindu condusu de unu preotu. Antaiu a venitu barbatulu Fazakas István, de 24 ani omu micu nearetatosu, infrantu de caintia si desperare; dupa elu venea socia s'a Nagy Rózsi, de statura fórte inalta cu mani mari si musculóse, avendu fisiognomi'a unui barbatu si-o cautatura selbatica. Acést'a a aretatu multu curagiu si nepasare pana in ultimele momente. „Már vége" (acuma s'a finitu cu mine) dise ea, dandu din umeri. Pana in momentulu din urma ea á fumatu si a beutu vinarsu. Dupace consil. Szabo a cetitu inca odata sentinti'a, procurorulu a predatu mai antaiu pe Fazakas gadelui. Condamnatulu dupa o scurta rogatiune a serutatu crucifixulu si in cateva minute dupa aceea a fostu spendiuratu, dupa elu veni soçi'a sa, care inca si-a facutu rogatiunea din urma. Medicii cei de façia au constatatu, ca barbatulu a moritu dupa 14, ér' femei'a dupa 17 minute. Cadavrele au remasu spendiurate 60 minute, dupa aceea au fostu transportate in cas'a rece si séra fura inmormentate in cimeteriulu catholicu.

(Reuniunea stupariloru din Banatu.) care s'a constituitu in 1873, tienù in 3 Iuniu a. c. adunare generala, insocita cu espositiune de miere, in comun'a Gyarmat'a langa Timisiór'a, despre care i se relatéza „Familiei" urmatóriele: Obiectele espositiunei au fostu totu soiulu de miere, dupa flórea, din care s'a culesu, in faguri si stórsa, céra, vinu, otietu de miere, totu soiulu pe unelte necessarie, precumu ládi dupa sistemulu lui Dzirzon, masine de storsu mierea si cér'a, si alte unelte merunte indemanatece, precumu, cleste, foi, afumatoru, celule de prinsu matcele etc. — Chiaru si table tiparite de céra pentru stratu de faguri. Peste totu niste lucruri de totu interessante, cari de odata erau si de vendiare, putendu-se procurá de catra interessatii stupari. Intre multi espunatori a trasu atentiunea unu preotu reformatu din secuime, carele a espusu cosiuri de albine, de si de sistemulu lui Dzirzon, totusi maestrosu construite si imbracate in impletituri de paie. Publiculu, care a concursu in niumeru frumosielu, a mai avutu si acea rara placere a vedé si stupin'a br. Ambrozu, proprietariulu mare de Gyarmat'a, care e un'a dintre cele mai mari stupine in Banatu. Aci s'a potutu vedé patru pavilone, fia-care cate cu 90 incaperi séu stup. Apoi dela cosniti'a originala, pana la cele mai alese sisteme de a lui Dzirzon. Baronulu are si esportu mare de stupi. Totu acolo a admiratu publiculu si iepuriscea baronului, in care se vedeau peste o suta de iepuri de tóta colórea, suri, galbeni, negri cá corbulu si pistriti. Intre espunatori loculu principalu l'a cuprinsu br. Ambrozy, apoi cei mai multi docenti, dér' au espusu si alti economi. Dintre romani au fostu de façia trei preoti, cari se ocupá cu stupari'a, unulu dintre ei e si membru alu reuniunie, si precumu scimu, face propagand'a cu stuparía si intre ceilalti frati ai sei, numele lui dlu Ioanu Vulcanu, parochu in Ligetu. „Unu martoru ocularu."

(Biletele ipotecare romane) s'au pusu in circulatiune Joi la 1 Iuniu st. v. „Romani'a Libera„ le descrie astfeliu: „Biletele sunt din hartia fabricata specialu si imprimate cu colóre albastra, cá si cele francese. Cele de cinci lei au susu in coltiuri numerulu valórei. Intre acesti numeri pórta inscriptiunea: Biletulu ipotecaru. Apoi numerulu seriei, valórea inca odata in litere si semnatur'a cassierului tesaurului centralu. In cele doue coltiuri de susu, sunt doue spatiuri rotunde: In celu dela stang'a, e portretulu lui Traianu in filigramu, ear' in celu dela drépt'a e semnatur'a dlui ministru de financie I. Campineanu si a membriloru comitetului acestoru bilete: dd. D. Sturz'a si C. D. Atanasiu. In partea de josu e o feta dela tiéra, care tórce siediendu si langa ea e o tieranca, care asculta fluerulu unui pastoru precumu si alte figuri, representandu diferiti rami de industria. In dosu biletele au acésta inscriptiune: „Falsificatorii acestoru bilete, cumu si toti aceia, cari voru fi contribuitu la emiterea unei sume mai mare de bilete, de catu cele prevediute prin legea de façia, se voru pedepsi, conformu art. 112 si urmatorii din cod. penalu." Bancherii din piatia, toti sunt dispusi a primi biletele, numai cu unu scadiamentu de 50 bani la suta. Se speramu, ca nu voru trece multe dile, si va disparé si acésta mica diferintia. Biletele sunt garantate si astfeliu neincrederea nu 'si are locu façia de ele.

(Serbatorile latinitatiei.) Pentru a invederá superioritatea „Cantecului latinu" de Alecsandri asupr'a celoru-lalte reproducemu aci in traductiune cateva strofe din poesi'a unui altu concurentu, unu poetu francesu, d. Gaillard, alu carui talentu stralucitoriu a mai fostu incoronatu la serbatorile dela Arles. Poesi'a dlui Gaillard este scanteiatória de imagini si miscari lirice. Suflarea ei inse nu imbratisiéza tóta intinderea ideei, asia cumu a propus'o societatea limbeloru romane. A-

morulu propriu nationalu marginesce aventulu laureatului dela Arles. Pe candu poetulu dela Mircesci in patru strofe, imbratisiéza tóta lumea latina, tóta suflarea Latinitatiei, poetulu dela Arles 'si marginesce sborulu intre cóstele latine ale Mediteranei. Apoi poetulu romanu canta, pe candu celu francesu zugravesce. Éca in traductiune fidela, cateva strofe din bucat'a, cu care celu din urma a concuratu la Montpellier: — „Cele trei natii surori: „Franç'a, Spani'a, Itali'a, inaltia in azuru fruntea „loru alba, c'o mandra coróna, in care natur'a „unesce papur'a cu maslinulu, mirtulu cu stejarulu. „Si in aceeasi mare, inaintea aceleiasi velure, ele „'si scalda piciórele de granitu si gresie, pe candu „acelasi ventu le saruta cóm'a, cóm'a loru de pa„duri." — „Europei ai facutu unu léganu, tiér'a „augusta! Si acestu léganu erau cele siepte coline. „Dandu celoru duoi gemeni ugerulu ei laptosu, „lupóic'a fabulósa alapta destinele nóstre; ca-ci „peste murii ei, Rom'a, printr'unu ventu inflaca„ratu sufla deodata in fiecare natiune aluatulu „vietiei sale, verv'a si sufletulu ei, religiunea si „legile ei!" — „Tu totdeaun'a, tu esti tiér'a ge„neseloru si a santeloru zamisliri ale reinvierei. „Totdeaun'a in sinulu teu viitoriulu 'si-are cuptó„rele; in tine universulu simte palpitandu creerii „sei. Candu scapi de unu Cesare, care se scalda in „sange, tu faci pe Tacitu, care'i vestejesce numele, „ér' candu o lume vrea se mérga catra alt'a, tu'i „dai de calausa unu Columbu." — „Poesi'a si „valórea sunt marcati indoitu. Pentru a'i vedé toti „emblem'a stralucitória, ornéza cu dafinulu verde, „care a incoronatu pe Petrarc'a, cornulu, in care „s'a stinsu suflarea lui Rolandu! In timpii feudali „ai resunetóreloru batalii, candu reginele tale „veghiau din turnurile inalte, cavalerii tei de feru „asediau cetatile, ér' trubadurii tei cantau amo„rulu! — „Resboiulu". —

(Mostenitoriulu tronului germanu) Fridericu Wilhelm, Nicolae Carolu, — care inlocuiesce acuma in conducerea afaceriloru statului pe tatalu seu imperatorele Wilhelmu, — s'a nascutu la 18 Octobre 1831, diu'a aniversaria a bataiei dela Lipsc'a cá fiiu alu printiului de atunci Wilhelm de Prussi'a si a princessei de Saxoni'a-Weimar. A fostu crescutu cu férte mare ingrijire avendu cu deosebire mama-s'a influintia asupra crescerei sale. In etate de 16 ani a intratu in regimentulu I de garda pedestra. Studiele sale le-a finitu ascultandu unu cursu la universitatea din Bonn; Roon, care mai tardiu devení ministru de resbelu, l'a preparatu in sciintiele militari. Moltke a fostu multi ani „adjutantulu seu personalu". In an. 1856 a comandatu cá colonelu regim. 11 infant. in Breslau. In etate de 27 de ani s'a casatoritu cu princes'a de 18 ani Victori'a Adelhaid'a Mari'a Luis'a, fii'a cea mai mare a reginei Marei-Britanie Victori'a, din care casatoria s'au nascutu 8 copii, dintre cari siepte traiescu. La mobilisarea in an. 1859 principele de coróna a fostu numitu generalu si comandantu alu divisiunei I, ear' in 1861 guvernoru ad honores iu Pommerani'a. In resbelulu din Schleswig-Holstein a fostu acompaniatu pe verulu seu, printiulu Fridericu Carolu, fara a avé insusi vreo comanda; in 1866 i s'a fostu datu comand'a pe armat'a a dou'a ce se compunea din garda si trei corpuri de armata, cu care a invinsu la Nachod, Skalitz si Trautenau. La luptele cele doue d'antai a participatu in persóna. La Königgrätz sosindu la timpu cu armat'a s'a a decisu batali'a in favorulu Prussiei; in 1870 i s'a datu comand'a peste a trei'a armata (de sudu) compusa din trupele Bavariei, a Würtembergei si Badenului si din trei corpuri de armata prussesci. Dilele dela Weissenburg, Wörth, Beaumont, Sedan si asediulu Parisului arata activitatea acestei armate si pe timpulu intregei campanie mostenitoriulu tronului a avutu de siefu alu statului seu majoru pe generalulu de Blumenthal. Principele mostenitoriu in timpu de pace a fostu insarcinatu cu cateva missiuni politice; calatori'a sa de acuma la Angli'a se fi avutu totu unu asemenea scopu; pana acuma inse nu a pasitu inca cá omu politicu in intielesu strinsu. Densulu e primulu membru alu casei de Hohenzollern, care a primitu titlulu de maresialu (28 Octobre 1871.) Elu este si maresialu russescu si colonelu alu regim. 20 de infan. austriacu, care pórta numele seu, doctoru de onóre alu universitatiloru Berlinu si Oxford si cavaleru alu ordinului Mariei Theresiei.

(Inspectarea scólei militare din Bucuresci.) Mercuri in 31 Maiu Domnitoriulu a inspectatu scól'a militara din Bucuresci. La sosire a fostu intimpinatu de ministrulu de resbelu gen. Cernatu, de comandantulu garnisónei si alu pietiei, de directorulu scólei si de toti professorii. Dupa revist'a trupei M. S'a a asistatu la manuirea armeloru si la diferite miscari ale scólei de compania, apoi a esaminatu cu deameruntulu lucrarile si desemnurile eleviloru, precumu si observatoriulu astronomicu alu scólei si in urma a asistatu la tragerea in tienta si la esercitiulu de scrima si gimnastica. La plecare M. S'a a multiamitu directorelui, professoriloru si scolariloru, recomendandu acestor'a a se sili spre a meritá onórea, devenita de acumu inainte si mai mare, de a fi conducètori ai trupeloru. („Monit.")

(Resbelu Resbelului.) Generalulu Garibaldi a adresatu din Caprer'a 17 Maiu a. c. lucratoriloru din Milanu urmatória scrisóre. Scumpii mei amici! V'ati facutu resunetulu acelei particele din poporulu anglesu, care voiesce pacea, si cuventulu vostru este demnu de marea capitala, care a gonitu pe apasatori din sinulu ei, si care a contribuitu atatu de multu la reinvierea italiana. Avemu inca drepturi de revendicatu si frati de rescumperatu si, fia disu fara inganfare, nu ne tememu de locu de resbelu si adi ne tememu si mai puçinu de densulu si suntemu gat'a a'i urmá decisiunile arbitragiului internationalu, odata ce va fi adoptatu, cá regula a sórtei natiuniloru. Se strigamu dér' impreuna cu „Secolo" si se invitamu pe ori-ce sufletu bine nascutu, se strige impreuna cu noi: Resbelu Resbelului! Totdeauna alu vostru.

G. Garibaldi, („Ref.")

Sciri merunte din Romani'a. In siedinti'a de Marti a camerei d. ministru de esterne C. A. Rosetti a datu cetire mesagiului, prin care sessiunea estraordinaria a corpuriloru leginitórie se prelungesce pana la 8 Iuniu v. — Ministeriulu de financie a decisu a reduce la 10 la suta dobênd'a bonuriloru de tesauru ce va emite dela 15 Iuniu inainte pentru tóte sumele, ce se voru versá in contulu imprumutului provisoriu. Bonurile ce ajungu la scadentia la susu dis'a data se potu presentá pentru a fi platite séu pentru a fi preschimbate pana la 15 Iuniu v. Bonurile ce nu voru fi presentate, nu voru mai produce decatu 10 la suta. — „L'Orient" afla, ca d. gener. Ghic'a, tramisulu estraordinariu alu Romaniei la St. Petersburgu, a plecatu érasi la postulu seu trecêndu pe la Berlinu, pana unde a calatoritu impreuna cu d. Cogalniceanu. D. Grigorie Ghic'a, vechiu secretariu alu Agentiei romane la Constantinopolu, actualmente atasiatu ministeriului afaceriloru straine, inca a plecatu la Berlinu in calitatea de secretariu particulariu alu ministrului de esterne. — „Memorial diplomatique anuntia, ca d. Calimachi-Catargiu, agentulu diplomaticu alu Romaniei in Franç'a, care se afla in momentulu acest'a in missiune la Londr'a, se va reintórce in curundu la Parisu impreuna cu secretariulu seu d. Nedeianu, atasiatu la Agenti'a dela Parisu. — „Monit." publica decretulu, prin care se dispune, cá calarasii se formeze duoe divisiuni active. Antai'a divisiune va fi sub comand'a dlui generalu de brigada Radovici Ales. a II-a brigada sub comand'a colonelului Formacu Constantinu. Aceste divisiuni de calarasi, precumu si brigad'a de rosiori, voru depinde in servitiulu loru de ordinile ce li se voru dá de catra cuartirulu generalu alu armatei. — „Monit." mai publica decretulu, prin care se primesce legatulu de 1000 florini, ce a lasatu repausatulu Atanasiu Baici din Austro-Ungari'a universitatii din Bucuresci, — Esamenele generale pentru elevii din scólele primarie rurale voru incepe in 16 Iuniu si voru durá pana la 22 Iuniu v. inclusivu, ér' pentru elevii din scólele secundarie voru incepe la 6 Iuniu si voru continuá pana la 22 Iuniu. Ministrulu instructiunei publice invita printr'o circularia pe presiedintii comiteteloru scolare din comunele urbane, afara de Bucuresci, Iasi, Giurgiu si Calafatu, se asiste la esamenele generale ale eleviloru si se comunice resultatulu printr'unu reportu revisoriului scolariu respectivu. — „Steau'a Romaniei" ne spune, ca starea recolteloru din districtulu Iasiloru este protutindenea de o frumusetiu estraordinaria, promitiendu unu secerisiu din cele mai manóse, cumu de multu timpu n'au avutu ómenii fericirea de a vedé. Granele sunt inflorite si cu spicuri fórte mari. Papusioii sunt atatu de frumosi, incatu sunt buni prin multe locuri de prasitu de a dou'a ora. Totu asia de favorabile sunt relatiunile asupra recolteloru din celelalte districte ale tierii. — Inteliginti'a din Bucuresci va dá in onórea poetului Alesandri unu banchetu in sal'a teatrului celui mare. Banchetulu va fi presidatu de d. Al. Cretiescu, primu-presiedinte alu inaltei curti de cassatiune si justitia. La acést'a serbare voru fi intruniti barbati de tóte colorile politice. — Dnii I. C. Bratianu si M. Cogalniceanu au primitu si sunt autorisati de a portá marele cordonu alu ordinului serbescu „Tacov'a". — Pe sém'a ministrului de resbelu s'a deschisu unu creditu de 670,806 lei pentru acoperirea cheltuieliloru facute cu intretienerea armatei pe pecioru de resbelu in lun'a Maiu. — Circulatiunea trenurilorn de marfuri, care a fostu suprimata pe timpulu resbelului, va reincepe dela 3/16 Iuniu. — Joi d. Moceanu cu trup'a s'a a datu o representatiune in teatrulu celu mare, pentru a'si inlesni plecarea la espositiunea din Paris. S'au representatu 2 comedii: „Chei'a unui ginere" si „Puiculiti'a" si s'au esecutatu diferite figuri gimnastice si jocuri nationale. — Camer'a a votatu proiectulu pentru infiintiarea unui consiliu superioru pe lenga ministeriulu de resbelu. — „Monit." publica legea, prin care se deschide ministrului de resbelu unu creditu estraordinariu de 21,000 lei pentru cumperarea de lopeti individuale, ce sunt necessarie armatei. —

Sciri ultime telegrafice.

Berlinu, 14 Iuniu. La prandiulu de gala ce s'a datu eri in castelulu regalu, si la cari au luatu parte 160 persóne a tienutu principele mostenitoriu unu toastu multiamindu membriloru congressului pentru dorintiele manifestate façia de imperatulu si a esprimatu in numele seu si alu imperatului dorinti'a de a vedé silintiele representantiloru poteriloru incoronate de bun'a intielegere, care va fi cea mai buna garantia pentru pacea generala. Apoi a beutu in senatatea guverneloru suverane, a caror'a representanti constituie acestu congressu. — Ex-regele Hanoverei a repausatu in Franci'a. („K. Z.")

Bucuresci, 13 Iuniu. „Corresp. polit." i se anuntia de aici: In urm'a protestului Romaniei russii s'au retrasu dela Pitesti 10 kilometre departe de liniele romane. De alta parte inse au inaintatu dela Ploesci la Filipesci pana la riulu Prahov'a cu asigurarea, ca nu voru trece riulu spre Campin'a.

Ajutorie pentru raniti.

Chiuzbai'a, la 28 Maiu 1878.

Preastimate dle Redactoru! Am onóre a ve tramite 4 fl. patru floreni v. aus. din comun'a Chiuzbai'a, adunati pentru ostasii romani raniti in resbelulu avutu cu turcii, ér' din parte'mi unu taleru, precumu si din partea soçiei mele An'a Demianu unu taleru si unu pachetu de scame, in suma: 4 fl., patru floreni v. a., doui taleri de argintu si unu pachetu de scame, pre lenga umilit'a mea rogare: se binevoiti a o spedá stim. domnu Diamandi I. Manole, séu a-o tramite la loculu destinatiunei „Crucea rosia" in Bucuresci — si pentru legitimarea'mi aceste orduri a mele a le publicá in pretiuit'a fóia „Gazet'a Transilv."

De altcumu cu distinsa reveritiune sum alu d-vóstre stimatoriu

Danielu Pálffy m. p.
parochulu Chiuzbaiei si colectante.

Se cauta doue

casse de feru-Wertheim

intrebuintiate, dér' bune, cu pretiulu **dela 100 fl.** pana **150 fl. v. a.** Doritorii de a vinde binevoiésca a incunosciintiá Redactiunea acestei foi.

Specialitati

din farmaci'a „zum Mohren" (Josef Weis) in Vien'a.

Articolele cele mai noue de toaleta!

VASELINE, unu nou productu naturalu de cea mai escelenta cualitate pentru **infrumsetiarea si insenatosiarea pelei**, se produce in Americ'a si este o esentia concentrica de petroleum. Acést'a a fostu premiata la **espositiunea din Philadelphia** cu **prim'a medalia** si cu **diplom'a de onóre**. Conformu atestateloru mediciloru de autoritate cá **prof. Dr. Bardeleben** in Berlinu, **prof. Kletzinsky**, chemiculu tribunalului c. r. din Vien'a, **prof. Chandler** in New-York s. a. este fórte bunu Vaselinulu pentru pele in tóte feliurile unui mediulocu de lecuire si toaleta, cá crema, alifia s. a. Se prepara la noi:

VASELINE GOLD-CREAM.

Acest'a cá mediulocu de a conservá fineti'a pelei intrece glycerinulu si tóte unsorile si oleiurile, facêndu pelea fórte delicata si alba.

ALIFIA DE VASELINE.

D'unu efectu unicu pentru tóte ranele, bubele, strivitiurile s. c. l.

SAPUNU DE VASELINE.

Astadi celu mai bunu sapunu in tóte privintiele. Contiene 20 procente Vaseline curatu.

POMADA DE VASELINE.

Unu mediulocu escelentu atatu pentru inaintarea crescerei perului catu si pentru curatirea pelei din capu, deorece departéza indata matreti'a, bube s. a. din capu.

Preparatele de Vaseline ale farmaciei „zum Mohren" au capatatu la espositiunea din Linz pretiulu antaiu, medali'a mare de argintu.

Cumperatorii au a se adressá la **Dómn'a HENRY in Brasiovu:** Strad'a nou'a (Spitals-Neugasse) 454. Comandele se voru esecutá prin posta fora intardiere. Totu la acést'a adressa se potu capetá **tacamuri de masa** si diferite alte **obiecte de argintu** curatu, precumu si de **argintu de Chin a**, cu pretiurile de fabrica. 2—*

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 14 Iuniu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	62.95	Oblig. rurali ungare .	76.50
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu).	66.15	„ „ Banat-Timis.	77.50
Losurile din 1860 .	113 75	„ „ transilvane .	—.—
Actiunile bancei nation.	841.—	„ „ croato-slav.	78 50
„ instit. de creditu	235.50	Argintulu in marfuri .	102.75
Londr'a, 3 luni .	117.40	Galbini imperatesci .	5.60
		Napoleond'ori . . .	9.39
		Marci 100 imp. germ. .	57.95

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.